

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 27.09.2004
COM(2004)611 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση αθέμιτων εταιρικών και
χρηματοοικονομικών πρακτικών**

1. Εισαγωγή

Προσφάτως, μια σειρά σκανδάλων προκάλεσε αβεβαιότητα στις κεφαλαιαγορές, βλάπτοντας την οικονομία συνολικά. Μέσα σε ένα έτος, οι μέτοχοι της Enron έχασαν περίπου 67 δισεκατομμύρια \$, ενώ οι εργαζόμενοι και οι τέως εργαζόμενοι της εταιρείας είδαν τις συντάξεις τους να περικόπτονται δραστικά¹. Η χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίηση της Parmalat μειώθηκε σε ποσοστό άνω του 90% μέσα σε τρεις μόνο μήνες. Η Enron, η Parmalat αλλά επίσης, αναμφίβολα, και άλλες εταιρείες έχουν χρησιμοποιήσει κατά το παρελθόν και θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν περίπλοκα και νεφελώδη σχήματα, όπως είναι οι θυγατρικές σε εξωχώρια χρηματοοικονομικά κέντρα («ΕΧΚ»), οι «εταιρείες-οχήματα ειδικών σκοπών» («ΟΕΣ») και περίπλοκες χρηματοοικονομικές συναλλαγές, συχνά με τη συνενοχή τρίτων, με σκοπό τη μείωση της ικανότητας των επενδυτών να αντιληφθούν τις δραστηριότητές τους. Επιβάλλεται να περιορισθεί ο κίνδυνος τον οποίον ενέχουν τέτοιου είδους πρακτικές.

Το «Πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες» («ΠΔΧΥ») και το «Πρόγραμμα δράσης για το εταιρικό δίκαιο και την εταιρική διακυβέρνηση» («πρόγραμμα δράσης»)² συνιστούν ήδη τη σωστή και βάσει στρατηγικής απάντηση για τη συγκρότηση αποτελεσματικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την αντιμετώπιση των περισσότερων εκ των χρηματοοικονομικών ζητημάτων που ανέκυψαν εξαιτίας των πρόσφατων σκανδάλων. Εκτιμάται ότι δεν παρίσταται ανάγκη για τη σημαντική τροποποίηση ή συμπλήρωση των προαναφερθέντων προγραμμάτων δράσης, αλλά μάλλον για την καταβολή προσπαθειών με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή τους και τη διασφάλιση της αυστηρής επιτήρησης και του ουσιαστικού ελέγχου της εφαρμογής της συναφούς νομοθεσίας. Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί στη διατύπωση ολιστικής προσέγγισης σχετικά με το πώς θα περιορισθεί ο κίνδυνος που συνεπάγονται οι αθέμιτες χρηματοοικονομικές κι εταιρικές πρακτικές, περιλαμβανομένων επίσης των τομέων της φορολογίας και της επιβολής του νόμου.

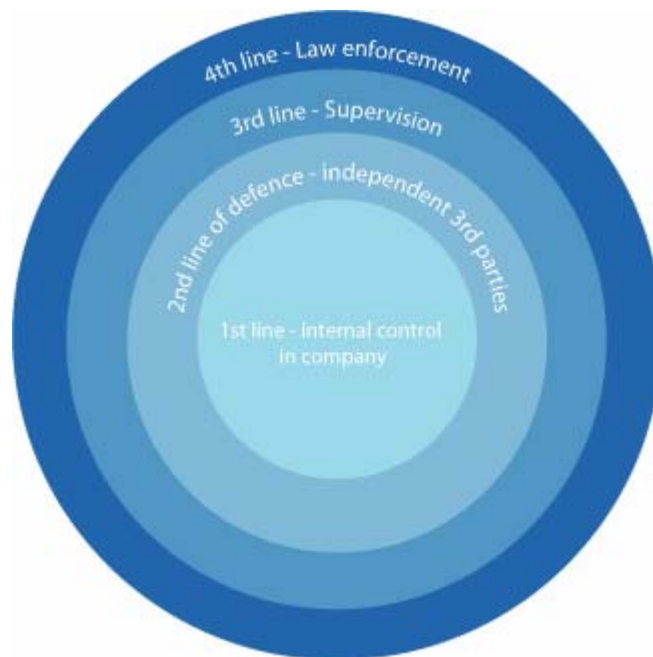
2. Εννοιολογικό πλαίσιο

Υπάρχουν τέσσερις γραμμές «άμυνας» κατά των αθέμιτων εταιρικών πρακτικών. Η πρώτη γραμμή είναι ο εσωτερικός έλεγχος που ασκείται στους κόλπους της εκάστοτε εταιρείας, ιδίως από τα μέλη του διοικητικού της συμβουλίου.

Γράφημα 1: Εννοιολογικό πλαίσιο

¹ Los Angeles Times: “Enron is Proving Costly to Economy”, 20 Ιανουαρίου 2002.

² COM(1999)232 και COM(2003)284 τελικό.

Τη δεύτερη γραμμή άμυνας αποτελούν πρωτίστως οι ελεγκτές. Οι ελεγκτές πρέπει να είναι ανεξάρτητοι και να πιστοποιούν ότι οι λογαριασμοί της εκάστοτε εταιρείας δίδουν μία πραγματική και ορθή εικόνα για την οικονομική της κατάσταση. Η εν λόγω γραμμή άμυνας περιλαμβάνει επίσης τους διάφορους συμβούλους, π.χ. εταιρικούς δικηγόρους, ενδιάμεσους του χρηματοπιστωτικού τομέα και επενδυτικές τράπεζες, οσάκις επί παραδείγματι παρέχουν συμβουλές για τον τρόπο χρησιμοποίησης ΟΕΣ, τη σύσταση εξωχώριων εταιρειών, την έκδοση ομολόγων, κ.ο.κ.. Ακόμη, στην ίδια γραμμή άμυνας συγκαταλέγονται οι οργανισμοί αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας (οργανισμοί βαθμονόμησης) και οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές. Το θεμελιώδες πρόβλημα είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και η ελαχιστοποίηση, ή τουλάχιστον αποτελεσματική διαχείριση, των συγκρούσεων συμφερόντων. Οι ενδιάμεσοι, λογουχάρη, δεν πρέπει να υποβοηθούν την έκδοση εταιρικών ομολόγων εάν γνωρίζουν ότι η οικεία εταιρεία είναι αφερέγγυα ή σχεδόν αφερέγγυα ή ότι είναι πιθανό να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τα χρεόγραφα της.

Την τρίτη γραμμή άμυνας αποτελεί η εποπτεία και η επιτήρηση. Οι επενδυτές περιμένουν δικαίως από όσους είναι επιφορτισμένοι με την εποπτεία να μεριμνούν για την τήρηση της νομοθεσίας. Παρόλα αυτά, τα πρόσφατα σκάνδαλα καταδεικνύουν ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, π.χ. όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών στο σύνολο των κλάδων και σε διασυνοριακή βάση, με την παραχώρηση επαρκών εξουσιών στις αρχές που ασκούν την εποπτεία.

Την τέταρτη γραμμή άμυνας συνιστούν οι μηχανισμοί επιβολής του νόμου. Η γραμμή αυτή περιλαμβάνει την ποινική δίωξη και αφορά κατά κύριο λόγο την αστυνομία, τις δικαστικές αρχές και τις άλλες κρατικές αρχές που είναι αρμόδιες για την πάταξη του χρηματοοικονομικού εγκλήματος, περιλαμβανομένων των παράνομων δραστηριοτήτων που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας. Σε συνδυασμό με αποτρεπτικές κυρώσεις, η επιβολή του νόμου είναι δυνατό να λειτουργεί τόσο τιμωρητικά όσο και αποτρεπτικά. Σε κάθε περίπτωση, υφίσταται επιτακτική ανάγκη για τη στενή συνεργασία μεταξύ των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου και των φορέων που ασχολούνται με το έργο της εποπτείας και επιτήρησης.

3. Ιστορικό

Το πλέον πρόσφατο από τα πολυάριθμα μεγάλα χρηματοοικονομικά σκάνδαλα παγκόσμιων διαστάσεων είναι αυτό της Parmalat. Για την υπόθεση αυτή διεξάγονται επί του παρόντος ποινικές έρευνες, και είναι υπερβολικά νωρίς για να συναχθούν οριστικά συμπεράσματα. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι η Parmalat είχε ετήσιες ζημίες ύψους από 350 έως 450 εκατομμύρια € από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 μέχρι το 2001. Ωστόσο, οι λογαριασμοί της εταιρείας εμφάνιζαν θετικά αποτελέσματα. Με τη συνδρομή ενδιάμεσων του χρηματοπιστωτικού τομέα, εκδόθηκαν δισεκατομμύρια ευρωομόλογα, παρά την προβληματική πραγματική χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου. Οι μικροεπενδυτές κατέληξαν να έχουν στην κατοχή τους σημαντικό μέρος των ομολόγων αυτών. Γιατί δεν λειτούργησαν οι προαναφερθείσες γραμμές άμυνας;

Η Parmalat διέθετε ένα πολύπλοκο πλέγμα θυγατρικών, εκ των οποίων αρκετές εξωχώριες, προκειμένου να επωφελείται ευέλκτων νομικών, χρηματοοικονομικών και φορολογικών συνθηκών. Δεν ήταν πάντα σαφές το ποιος καρπούτο πράγματι τα σχετικά οφέλη. Η Parmalat έκανε χρήση περίπλοκων σχημάτων, που περιελάμβαναν ΟΕΣ συσταθέντα σε ΕΧΚ με σκοπό τη χρηματοδότηση του χρέους της, καθώς και για να μην εμφανίζονται στους ισολογισμούς της μεγάλα τμήματα των δραστηριοτήτων της. Η Parmalat, μία γαλακτοβιομηχανία, έκανε ακραία χρήση των χρηματοοικονομικών μεθοδεύσεων, εφαρμόζοντας τις τεχνικές αυτές επί χρονικό διάστημα πολλών ετών σε πολλές και διαφορετικές έννομες τάξεις, τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης.

Οι εσωτερικοί έλεγχοι της Parmalat δεν λειτούργησαν σωστά. Η εταιρική διοίκηση και διακυβέρνηση ήταν ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα της κατάρρευση της πρώτης γραμμής άμυνας.

Φαίνεται ότι υπήρξαν επίσης σοβαρές αδυναμίες σε επίπεδο διαχειριστικών ελέγχων, με αποτέλεσμα να καταρρεύσει και η δεύτερη γραμμή άμυνας. Στο γεγονός αυτό ενδέχεται να συνέβαλε και ο τρόπος με τον οποίον ενήργησαν ορισμένες τράπεζες και επενδυτικές τράπεζες, οργανισμοί βαθμονόμησης και χρηματοοικονομικοί αναλυτές. Ορισμένοι ενδιάμεσοι και σύμβουλοι γνώριζαν αναμφίβολα ότι η Parmalat αποτελούσε επένδυση υψηλού κινδύνου, πλην όμως μερικοί εξ αυτών είναι πιθανό να έκαναν χρήση της γνώσης αυτής μόνο και μόνο για να μεταθέσουν τον κίνδυνο σε άλλους ελαχιστοποιώντας τους κινδύνους που διέτρεχαν οι ίδιοι ή για να αποκομίσουν ίδιο όφελος.

Και η τρίτη γραμμή άμυνας μοιάζει να μη λειτούργησε. Είναι σαφές ότι ένα πιθανό πρόβλημα είναι η ανεπαρκής συνεργασία από την πλευρά εξωχώριων έννομων τάξεων. Από μόνος του ο αριθμός των αρχών που εμπλέκονται στην εποπτεία πολυεθνικών εταιρειών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με παρουσία σε διάφορες έννομες τάξεις μπορεί να είναι εξαιρετικά μεγάλος, ενώ ενδέχεται να είναι ανεπαρκείς οι εξουσίες επιβολής του νόμου. Ακόμη και σε εθνικό επίπεδο, συχνά είναι πιθανό να εμπλέκονται περισσότερες της μίας αρχές εποπτείας.

Η χρήση περίπλοκων εταιρικών σχημάτων, σε συνδυασμό με την περιπλοκότητα των κανονιστικών δομών, είναι ικανή να αποδυναμώσει τους ελέγχους και να οδηγήσει σε χάσματα που να εμποδίζουν την αποτελεσματική ρύθμιση και εποπτεία³.

Με βάση τον ρόλο που ενδέχεται να έχουν διαδραματίσει στην υπόθεση Parmalat τράπεζες, επενδυτικές τράπεζες, οργανισμοί βαθμονόμησης και χρηματοοικονομικοί αναλυτές, η μετάθεση του κινδύνου στο λιανικό σκέλος του χρηματοπιστωτικού συστήματος και η έλλειψη διαφάνειας που χαρακτηρίζει την αγορά εταιρικών ομολόγων χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής. Συχνά, χρησιμοποιούνται περίπλοκες χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις προκειμένου να μην είναι εύκολο να εξακριβωθεί η ταυτότητα αυτών που σε τελική ανάλυση αποκομίζουν τα οφέλη από τις δραστηριότητες εταιρειών. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάσει ποια περαιτέρω μέτρα επιβάλλεται να ληφθούν.

4. Τι μπορεί να γίνει για να ενισχυθούν οι τέσσερις γραμμές άμυνας;

Όλες οι γραμμές άμυνας, θεωρούμενες από κοινού, πρέπει να είναι αρκούντως σθεναρές, ώστε να αποτρέπουν και να αποθαρρύνουν τις αθέμιτες εταιρικές πρακτικές. Τα πρωταρχικής σημασίας στοιχεία εν προκειμένω είναι τα εξής: αύξηση της διαφάνειας· βελτίωση της ανιχνευσιμότητας· και καλύτερα συντονισμένη επιβολή. Το καθένα από τα ανωτέρω στοιχεία έχει αξία από μόνο του, αλλά και όλα αυτά τα στοιχεία συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα, η ύπαρξη αυστηρών κανόνων σχετικά με τη διαφάνεια ή την εναλλαγή των ελεγκτών βοηθά μόνο εφόσον η τήρηση των κανόνων επιβάλλεται στην πράξη.

Κατωτέρω περιγράφονται οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την ενίσχυση των τεσσάρων γραμμών άμυνας⁴.

4.1. Πρώτη γραμμή άμυνας – Εσωτερικοί έλεγχοι στους κόλπους της εταιρείας και εταιρική διακυβέρνηση

Τα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών υπέχουν υποχρεώσεις έμπιστης συμπεριφοράς έναντι της ίδιας της εταιρείας και των μετόχων της· επίσης υπέχουν υποχρεώσεις γενικά έναντι όλων όσοι εξαρτούν νόμιμα συμφέροντα από τη λειτουργία της εταιρείας.

Σε επίπεδο ΕΕ

Όπως εξαγγέλλεται στο πρόγραμμα δράσης, η Επιτροπή πρόκειται να πράξει τα εξής:

- Βραχυπρόθεσμα⁵, θα αποσαφηνίσει τη συλλογική ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου για τις οικονομικές καταστάσεις και τις καίριας σημασίας πληροφορίες μη

³ Η HSBC δραστηριοποιείται σε 79 ένομες τάξεις και υποστηρίζει ότι είναι αναγκασμένη να συναλλάσσεται με 370 και πλέον αρχές, έναντι κόστους 320 εκατομμυρίων € περίπου ετησίως (ετήσια έκθεση της HSBC Holding PLC, σελ. 7 και 30). Μετά τη διεύρυνση, υπάρχουν στην ΕΕ και μόνο περί τις 50 αρχές οι οποίες ασχολούνται με την εποπτεία ολοένα περιπλοκότερων συναλλαγών και προϊόντων.

⁴ Στο παράρτημα 1 παρουσιάζονται μερικές διεθνείς πρωτοβουλίες.

⁵ Ο όρος «βραχυπρόθεσμα» σημαίνει πριν από τα τέλη του 2004· ο όρος «μεσοπρόθεσμα» σημαίνει πριν από τον Δεκέμβριο του 2005· και ο όρος «μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες» σημαίνει πρωτοβουλίες που θα αναληφθούν μετά το 2006.

χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, θα αυξήσει τη διαφάνεια που διέπει τις συναλλαγές στο εσωτερικό των ομίλων, καθώς και τις συναλλαγές με σχετιζόμενες οντότητες (μη εξαιρουμένων των ΟΕΣ) και θα υποχρεώσει όλες τις εισηγμένες εταιρείες να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση έκθεση περί εταιρικής διακυβέρνησης.

- Πιο μακροπρόθεσμα, η Επιτροπή θα διερευνήσει τις προϋποθέσεις καθάρσεως διευθυντικών στελεχών και του χαρακτηρισμού μιας συναλλαγής ως επιλήψιμης.

Οι μετοχές και οι ομολογίες στον κομιστή χρησιμοποιούνται ενίοτε προκειμένου να μην είναι εύκολο να εξακριβωθεί η ταυτότητα αυτών που σε τελική ανάλυση αποκομίζουν τα οφέλη από τις δραστηριότητες εταιρειών, καθώς και για τη συγκεκριμένη πραγματοποιήση χρηματοοικονομικών ροών. Η Επιτροπή θα διερευνήσει διεξοδικότερα τη χρήση τέτοιου είδους μέσων και θα υποβάλει προτάσεις για την άμβλυνση των τυχόν προβλημάτων.

Μετά την οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων⁶, η Επιτροπή θα αναλύσει το θέμα της διαφάνειας στις αγορές ομολόγων, περιλαμβανομένης της μετακύλισης κινδύνων στον λιανικό τομέα. Αναλόγως δε της έκβασης, είναι πιθανό να ακολουθήσουν περαιτέρω πρωτοβουλίες.

4.2. Δεύτερη γραμμή άμυνας – Ανεξάρτητοι τρίτοι

Τη σημαντικότερη κατηγορία τρίτων αποτελούν οι ελεγκτές. Πλην όμως, στους τρίτους συγκαταλέγονται επίσης οι εταιρείες λογιστών, οι τράπεζες, οι επενδυτικοί τραπεζίτες και οι δικηγόροι, καθώς επίσης οι οργανισμοί βαθμονόμησης και οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές.

Σε επίπεδο ΕΕ

Ως συνέχεια του προγράμματος δράσης, η Επιτροπή πρότεινε οδηγία για τον υποχρεωτικό έλεγχο, η οποία μεταξύ άλλων επιτάσσει: την πλήρη ευθύνη των ελεγκτών ενός ομίλου για τους ενοποιημένους λογαριασμούς· τη λειτουργία επιτροπών ελέγχου στο πλαίσιο οντοτήτων που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον· την εναλλαγή των ελεγκτών· και την ενίσχυση των καθεστώτων επιβολής κυρώσεων⁷.

Στον τομέα της τελωνειακής συνεργασίας, η Επιτροπή έχει προτείνει την έκδοση κανονισμού για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Βάσει του υπόψη κανονισμού, είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος της ροής μετρητών, με ένα σύστημα το οποίο βασίζεται στην υποβολή δήλωσης για ποσά που υπερβαίνουν τις 15.000 €. Ακόμη, ο κανονισμός προβλέπει εξουσίες και κυρώσεις, ούτως ώστε να μπορούν οι τελωνειακές αρχές να επιβάλλουν την τήρηση του κανονισμού.

Στο πλαίσιο του ΠΔΧΥ, η Επιτροπή έχει προτείνει την έκδοση τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ζέπλυμα χρήματος), η οποία να καλύπτει επίσης τους φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες

⁶ Οδηγία 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004.

⁷ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών και για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου – COM(2004)177 τελικό της 16ης Μαρτίου 2004.

καταπιστευτικής διαχείρισης και επιχειρήσεις, καίτοι η Γαλλία, η Σουηδία, η Ελλάδα και το Λουξεμβούργο δεν έχουν ακόμη ενσωματώσει πλήρως στη νομοθεσία τους τη δεύτερη οδηγία για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος⁸. Η πρόταση αξιώνει ακόμη από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Κοινότητα να εφαρμόζουν τις διατάξεις περί καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος στο σύνολο των υποκαταστημάτων τους και στις θυγατρικές τους οι οποίες τους ανήκουν κατά πλειοψηφία και οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητα σε εξωχώρια βάση.

Βραχυπρόθεσμα, ένας κανονισμός πρόκειται να θέσει σε εφαρμογή την «Ειδική σύσταση VII» της FATF σχετικά με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ο κανονισμός ορίζει ότι πρέπει να παρέχονται πλήρη στοιχεία για τον εντολέα οποιασδήποτε ηλεκτρονικής μεταφοράς κεφαλαίων που εξέρχονται από την ΕΕ.

Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Εκοφίν στο Οβιέδο το 2002, ζητήθηκε από την Επιτροπή να εξετάσει με μεγαλύτερη ενδελέχεια το θέμα των «οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας» («ΟΑΠ») και των χρηματοοικονομικών αναλυτών. Σε ό,τι αφορά τους ΟΑΠ, ενδιαφέρον παρουσιάζουν τέσσερα ζητήματα: η νομική αβεβαιότητα όσον αφορά την πρόσβαση των ΟΑΠ σε εμπιστευτικές πληροφορίες που προέρχονται από εκδότες, ο τρόπος με τον οποίο οι ΟΑΠ φέρνουν σε πέρας την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, οι παράγοντες που φράσσουν την είσοδο στην υπόψη αγορά και οι συγκρούσεις συμφερόντων. Στις 5 Ιουλίου 2004, η Επιτροπή ζήτησε από τη CESR⁹ να αναλύσει τα θέματα αυτά, ούτως ώστε να καταρτίσει η Επιτροπή σε αυτή τη βάση έκθεση και να την υποβάλει πριν από τις 31 Ιουλίου 2005, όπως έχει ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Προκειμένου για τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές, τα πρωταρχικής σημασίας ζητήματα είναι: η διασφάλιση του ότι οι εταιρείες επενδύσεων διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα για την πρόληψη και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων· η προστασία των συμφερόντων των επενδυτών· και ότι οι εκδότες επιδεικνύουν σωστή συμπεριφορά κατά τις επαφές τους με τους αναλυτές. Το 2005, η Επιτροπή πρόκειται να προτείνει μέτρα με σκοπό την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και την πρόληψη και διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο της διεξαγωγής έρευνας επενδυτικού χαρακτήρα από εταιρείες επενδύσεων. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας περί κατάχρησης αγοράς¹⁰ προβλέπονται κανόνες για την παροχή πληροφοριακών στοιχείων σε σχέση με την έρευνα επενδυτικού χαρακτήρα, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά σε σχέση με τα προεκτεθέντα.

4.3. Τρίτη γραμμή άμυνας – Εποπτεία

Τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν τη νομοθεσία της ΕΕ και να μεριμνούν για την τήρησή της. Οι εθνικές αρχές εποπτείας καλούνται εν προκειμένω να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο και πρέπει να αναπτύσσουν συνεργασία σε εθνικό, κοινοτικό και

⁸ Οδηγία 97/2001/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2001, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

⁹ Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών Κινητών Αξιών.

¹⁰ Οδηγία της Επιτροπής 2003/125/ΕΚ.

διεθνές επίπεδο. Η μη εφαρμογή και η μη επιβολή της τήρησης της νομοθεσίας της ΕΕ αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την καταπολέμηση των αθέμιτων εταιρικών πρακτικών.

Σε επίπεδο ΕΕ

Στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης, η Επιτροπή έχει προτείνει την έκδοση οδηγίας για τον υποχρεωτικό έλεγχο, η οποία επιτάσσει, αφενός, την άσκηση επαρκώς χρηματοδοτούμενης, ουσιαστικής και ανεξάρτητης κρατικής εποπτείας για όλους όσους διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους και τις ελεγκτικές εταιρείες και, αφετέρου, διασυννοριακή συνεργασία, ενώ συγχρόνως καθορίζει ένα πλαίσιο για τη συνεργασία με τρίτες χώρες. Η προταθείσα οδηγία αναμένεται να θεσπισθεί τελικά μέχρι τον Ιούνιο του 2005 το αργότερο.

Μεταξύ των κρατών μελών, συχνά υπάρχουν περισσότερες της μίας αρχές οι οποίες ασχολούνται με την εποπτεία των φορέων που δραστηριοποιούνται στις χρηματοοικονομικές τους αγορές. Οι ποικίλες αυτές αρχές οφείλουν να συνεργάζονται, ούτως ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και επάρκεια των ρυθμιστικών ελέγχων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουν ληφθεί μέτρα με σκοπό τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών, με πρωταρχική επιδίωξη να παρασχεθεί συνδρομή στην Επιτροπή για την επεξεργασία μέτρων εφαρμογής σε ευρωπαϊκό επίπεδο¹¹. Ωστόσο, κάτι τέτοιο είναι επίσης σημαντικό για την ανάπτυξη στενότερης και σε καθημερινή βάση συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών. Π.χ. τα μέλη της CESR διαθέτουν ένα πλαίσιο ρυθμίσεων για την ανάπτυξη οικειοθελούς συνεργασίας¹². Το πλαίσιο αυτό καλύπτει τις αρμοδιότητες διεξαγωγής ερευνών και επιβολής του νόμου των εποπτικών αρχών κινητών αξιών σε τομείς όπως οι πράξεις προσώπων που είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, η χειραγώγηση των αγορών και οι άλλοι είδους πρακτικές που αποσκοπούν σε εξαπάτηση ή χειραγώγηση. Το πλαίσιο παρέχει στις υπογράφουσες αρχές την ευχέρεια να διεξάγουν από κοινού έρευνες, να επιμερίζουν μεταξύ τους το έργο και τις ευθύνες και να συντονίζουν τις τυχόν δράσεις παρακολούθησης. Η υποχρέωση των εποπτικών αρχών να συνεργάζονται σε διασυννοριακή βάση ενσωματώθηκε πράγματι σε μερικές πρόσφατες οδηγίες, π.χ. στην οδηγία περί κατάχρησης αγοράς.

Η CESR έχει θεσπίσει πρότυπα για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων επιβολής του νόμου¹³ σε σχέση με τα στοιχεία οικονομικού χαρακτήρα, ούτως ώστε, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η δυνατότητα των εποπτικών αρχών της ΕΕ να αποκτούν πληροφορίες για αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται οπουδήποτε στην ΕΕ. Η CESR και οι υπόλοιπες επιτροπές φροντίζουν επίσης για την πραγματοποίηση συναντήσεων κατά τις οποίες οι εποπτικές αρχές μπορούν να συντονίζουν το έργο τους και να ανταλλάσσουν εμπειρίες. Παρόλα αυτά, πρόσφατα γεγονότα υποδηλώνουν ότι είναι ενδεχομένως αναγκαίο να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών, π.χ. με την πρόβλεψη

¹¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κινητών Αξιών (ESC), Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζών (EBC), Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ασφαλειών και Συντάξεων (EIOPS), Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Κινητών Αξιών (CESR), Επιτροπή Εποπτικών Αρχών Ασφαλειών και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS), και Επιτροπή Εποπτικών Αρχών του Τραπεζικού Τομέα (CEBS).

¹² Πολυμερές μνημόνιο για την ανταλλαγή πληροφοριών για εργασίες με αντικείμενο κινητές αξίες (Ιανουάριος 1999).

¹³ CESR / 03-317c.

ότι η από κοινού διεξαγωγή έρευνας είναι υποχρεωτική οσάκις η υπόθεση αφορά επιχειρήσεις με περίπλοκη δομή που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε πλειάδα κρατών μελών· με τη χρήση της χαρτογράφησης κινδύνων ως βάσης για την εποπτεία· και με την επεξεργασία κατευθυντήριων γραμμών για τις αξιολογήσεις από ομοτίμους, περιλαμβανομένης της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων, προκειμένου να διευκολύνεται η αξιολόγηση των βέλτιστων πρακτικών.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί η αυξανόμενη περιπλοκότητα των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και οργανισμών, οι εποπτικές αρχές του τομέα των κινητών αξιών, του τραπεζικού τομέα και του ασφαλιστικού τομέα πρέπει να συνεργάζονται ολοένα και στενότερα. Θα ήταν σκόπιμο να καθορισθεί ένας ευκρινέστερος καταμερισμός εργασίας μεταξύ του ευρωπαϊκού επιπέδου και του εθνικού επιπέδου, π.χ. για τη διεκπεραίωση υποθέσεων που αφορούν περίπλοκες οντότητες οι οποίες αναπτύσσουν διασυνοριακή συνεργασία μονάχα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η αύξηση της διαφάνειας των φορολογικών συστημάτων προϋποθέτει τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες και της ανταλλαγής πληροφοριών. Πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες σε άλλες αρχές εποπτείας ενδέχεται να παρουσιάζουν χρησιμότητα για φορολογικούς σκοπούς και θα μπορούσαν να διαβιβάζονται στις φορολογικές αρχές, εκτός του πλαισίου της δικαστικής συνεργασίας, με σκοπό την καλύτερη εξακρίβωση της δομής ενός ομίλου και της ανάπτυξης δραστηριότητας σε εξωχώρια κέντρα.

Για να είναι ευχερέστερη η ανίχνευση των χρηματοοικονομικών ροών μεταξύ εταιρειών και να παρέχονται πληροφορίες στις φορολογικές αρχές σχετικά με τον εκάστοτε δικαιούχο, η Επιτροπή πρόκειται μακροπρόθεσμα να διερευνήσει, από κοινού με τα κράτη μέλη, τη δυνατότητα χρήσης ενιαίου αριθμού αναγνώρισης άμεσης φορολογίας για τις εταιρείες, με βάση την πείρα που έχει αποκτηθεί σε σχέση με τον αριθμό ΦΠΑ.

Προκειμένου να εξαλειφθούν τα εναπομένοντα εμπόδια για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ φορολογικών αρχών, δύο είναι ιδίως τα ζητήματα που χρήζουν διερεύνησης. Πρώτον, πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον οι τρέχοντες περιορισμοί που προβλέπει η οδηγία περί αμοιβαίας συνδρομής¹⁴ εμποδίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών και δυσχεραίνουν την ανίχνευση περίπλοκων δομών, όπως αυτές που χρησιμοποιήθηκαν στην περίπτωση της Parmalat, και, εάν όντως ισχύει κάτι τέτοιο, κατά πόσον θα ήταν ευκατάρτη τροποποίηση των εν λόγω περιορισμών, τουλάχιστον στο μέτρο που σχετίζονται με τη φορολόγηση των εταιρειών. Δεύτερον, η ΕΕ είναι σκόπιμο να λάβει υπόψη τις εργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ με αντικείμενο τη βελτίωση της πρόσβασης σε τραπεζικές πληροφορίες για φορολογικούς σκοπούς, καθώς επίσης να εξετάσει με ποιον τρόπο οι εξελίξεις αυτές θα μπορούσαν να αποτυπωθούν στα υφιστάμενα κοινοτικά θεσμικά μέσα.

Βραχυπρόθεσμα, ενδείκνυται να προαχθεί η βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας μέσω της καλύτερης αξιοποίησης των υφιστάμενων θεσμικών μέσων της ΕΕ και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Τα σεμινάρια που

¹⁴ Βλ. ιδίως το άρθρο 8 της οδηγίας περί αμοιβαίας συνδρομής, το οποίο δεν επιβάλλει «υποχρέωση στο κράτος μέλος από το οποίο ζητείται η πληροφορία για έναρξη διαδικασίας έρευνας ή για την κοινοποίηση πληροφοριών, εφόσον δεν το επιτρέπουν οι νομοθετικές ή διοικητικές πρακτικές της αρμόδιας αρχής του εν λόγω κράτους να διεξάγει έρευνα ή να συγκεντρώσει τις ζητούμενες πληροφορίες».

οργανώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis¹⁵ θα επιληφθούν του προεκτεθέντος ζητήματος, με έμφαση στους τρόπους αντιμετώπισης των περιπτώσεων φορολογικής απάτης στις οποίες εμπλέκονται περίπλοκες εταιρικές δομές.

Μεσοπρόθεσμα, η διοικητική συνεργασία θα μπορούσε να βελτιωθεί με τη διεύρυνση των περιθωρίων από κοινού διεξαγωγής ερευνών επί θεμάτων άμεσης φορολογίας¹⁶ μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών, καθώς επίσης, σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών.

Πιο μακροπρόθεσμα, με βάση την πείρα που έχει αποκτηθεί σε σχέση με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών κατ' εφαρμογή της οδηγίας για τη φορολόγηση των εισοδημάτων από αποταμίευση, θα ήταν δυνατό να διερευνηθεί κατά πόσον μπορεί να επεκταθεί η πρακτική αυτή και σε άλλα είδη άμεσης φορολογίας ή σε άλλες μορφές εισοδήματος, ενδεχομένως με την καλύτερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, όπως είναι τα ασφαλή συστήματα που υφίστανται ήδη σε κοινοτικό επίπεδο¹⁷. Σε ό,τι αφορά την κατά παραγγελία ανταλλαγή πληροφοριών, η θέσπιση συνοπτικών διαδικασιών θα μπορούσε να συντελέσει στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντίδραση σε περιπτώσεις φορολογικής απάτης ή φοροδιαφυγής, ενώ θα μπορούσαν να καταρτισθούν κοινοί ορισμοί των συναφών εννοιών για τους σκοπούς της άμεσης φορολογίας, λαμβανομένου υπόψη και του έργου που έχει επιτελέσει ο ΟΟΣΑ στον συγκεκριμένο τομέα.

Βραχυπρόθεσμα, η Επιτροπή θα εργασθεί από κοινού με τα κράτη μέλη με σκοπό την επεξεργασία συγκεκριμένων προτάσεων ειδικά για τις υποθέσεις φορολογικής απάτης ή φοροαπαλλαγής οι οποίες περιλαμβάνουν το στοιχείο των περίπλοκων ή νεφελωδών εταιρικών δομών, παρόμοιων με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν από την Parmalat.

Οι προσπάθειες για την επίτευξη βελτιώσεων στον τομέα της διαφάνειας και της ανταλλαγής πληροφοριών έχουν περιορισμένο και μόνο αποτέλεσμα εάν περιορίζονται στην ΕΕ. Η Parmalat χρησιμοποίησε αδιαφανείς δομές, οι οποίες ήταν εφικτές σε εξωχώριες έννομες τάξεις. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προαγάγει την κατά πολύ μεγαλύτερη διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες, καθώς και με τα εξαρτημένα ή συνδεδεμένα εδάφη, ούτως ώστε να διασφαλισθεί η θέσπιση και εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων σε όσο το δυνατόν ευρύτερο γεωγραφικό πεδίο. Για τον σκοπό αυτό, έχει καίρια σημασία να υπάρχει μεγαλύτερη συνεκτικότητα κατά την κατάστρωση των πολιτικών της ΕΕ έναντι των φορολογικών «παραδείσων» που επιδεικνύουν ή δεν επιδεικνύουν πνεύμα συνεργασίας. Είναι πλέον καιρός να ληφθούν απτά μέτρα τα οποία να διασφαλίζουν τη διαφάνεια των εταιριών μας.

Πρώτον, οι εταίροι της ΕΕ ενδείκνυται να υποστηρίξουν τη διαφάνεια και τις ανταλλαγές πληροφοριών στον χρηματοοικονομικό και τον φορολογικό τομέα στις σχέσεις τους με την ΕΕ. Η Επιτροπή προτίθεται να συζητήσει το θέμα αυτό κατά τον στρατηγικό της διάλογο με τρίτες χώρες και εξαρτημένα εδάφη, καθώς επίσης, ενδεχομένως, κατά τη

¹⁵ Απόφαση αριθ. 888/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 1998 σχετικά με την έγκριση κοινοτικού προγράμματος δράσης για τη βελτίωση των συστημάτων έμμεσης φορολογίας της εσωτερικής αγοράς (πρόγραμμα Fiscalis).

¹⁶ Ο κανονισμός 1798/2003 προβλέπει ήδη την από κοινού διεξαγωγή ερευνών στον τομέα της έμμεσης φορολογίας.

¹⁷ Πλατφόρμα CCN/CSI.

διαπραγμάτευση ή επικαιροποίηση συμφωνιών συνδέσεως, με σκοπό τον εντοπισμό πιθανών λύσεων για την επίτευξη προόδου. Η τακτική αυτή θα μπορούσε να εφαρμοσθεί για τις διαπραγματεύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως είναι οι σχετικές με τις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού ή με άλλες χώρες. Επιπροσθέτως, προκειμένου να επιτύχουμε τους στόχους μας, η ΕΕ ενδείκνυται να είναι έτοιμη να συνδράμει τις χώρες-εταίρους ενόψει της θέσπισης περιφερειακών κανόνων για τα προαναφερθέντα ζητήματα. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, δεν πρέπει να εκληφθεί ως ένας πίνακας αποτελεσμάτων που αποσκοπεί στη συγκρότηση βάσης για την εφαρμογή όρων ή την επιλεξιμότητα, αλλά ως ένα εργαλείο για την πραγματοποίηση πρακτικών βελτιώσεων στα σχετικά πρότυπα.

Δεύτερον, θετικές δράσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους εταίρους που επιδεικνύουν πνεύμα συνεργασίας να υπερπηδήσουν δυσκολίες κανονιστικού, τεχνικού ή οικονομικού χαρακτήρα κατά την καθιέρωση ρυθμίσεων προς όφελος της διαφάνειας, υπό τη μορφή αναβαθμισμένης τεχνικής συνδρομής (πρόκειται για τομέα όπου η ΕΕ συνολικά διαθέτει αξιολογημένη πείρα) ή διαμέσου κάποιου είδους οικονομικής στήριξης για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Διάφορα θεσμικά μέσα είναι διαθέσιμα για τον σκοπό αυτό, π.χ. η συμφωνία του Κοτονού. Οι ετήσιες και ενδιάμεσες επανεξετάσεις των εγγράφων στρατηγικής ανά χώρα θα μπορούσαν ομοίως να προβλέπουν κατάλληλες δράσεις. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει την αποτελεσματικότητα και την πρόοδο που επιτελείται από τα ΕΧΚ όσον αφορά την αύξηση της διαφάνειας.

Τρίτον, η υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι συνεργαζόμενοι «φορολογικοί παράδεισοι» και των κανόνων περί διαφάνειας στηρίζεται σε διμερείς συμφωνίες περί ανταλλαγής πληροφοριών, οι οποίες συνάπτονται με επιμέρους χώρες μέλη του ΟΟΣΑ. Η Επιτροπή συνιστά στα κράτη μέλη της ΕΕ να συνάψουν συντόμως συμφωνίες αυτής της μορφής.

4.4. Τέταρτη γραμμή άμυνας – Δραστηριότητες στον τομέα της επιβολής του νόμου

Οι έρευνες και οι ποινικές διώξεις, σε συνδυασμό με αποτρεπτικές κυρώσεις, λειτουργούν προληπτικά αλλά και κατασταλτικά. Η «Στρατηγική της χιλιετίας»¹⁸ περιελάμβανε συστάσεις σχετικά με τα εξής: διείσδυση ομάδων οργανωμένου εγκλήματος σε νομικά πρόσωπα· φορολογική απάτη· προσέγγιση νομοθεσίας σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη στοιχειοθέτηση αξιόποινων πράξεων του χρηματοοικονομικού τομέα· και επανεξέταση της νομοθεσίας σχετικά με τον εντοπισμό, τη δέσμευση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων που έχουν προέλθει από αξιόποινη δραστηριότητα. Στο πλαίσιο του «Πίνακα αποτελεσμάτων»¹⁹ εξετάζεται η πρόοδος που επιτελείται σε σχέση με μέτρα που έχουν ήδη θεσπισθεί ή τελούν υπό θέσπιση.

¹⁸ «Πρόληψη και έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας», ΕΕ C 124 της 03.05.2000, σελ. 1.

¹⁹ «Εξαμηνιαία ενημέρωση του πίνακα αποτελεσμάτων για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη δημιουργία χώρου «ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Δεύτερο εξάμηνο του 2003), 30.12.2003, COM(2003)812 τελικό.

Το 2001, συμφωνήθηκε η έκδοση απόφασης-πλαισίου²⁰ για να διασφαλισθεί ότι ορισμένες μορφές απάτης αναγνωρίζονται ως ποινικά αδικήματα και υπόκεινται σε αποτρεπτικές κυρώσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Μία απόφαση-πλαίσιο που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2001²¹ αποβλέπει στο να διασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη δέσμευση και τη δήμευση των περιουσιακών στοιχείων που είναι αποτέλεσμα ξεπλύματος χρήματος, καθώς επίσης ότι η έννοια του ξεπλύματος χρήματος καλύπτει ευρύ φάσμα αξιόποινων πράξεων. Από έκθεση για την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης-πλαισίου²² προέκυψε το συμπέρασμα ότι την είχαν θέσει σε εφαρμογή τα περισσότερα κράτη μέλη.

Όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν «Μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών» (ΜΧΠ). Επειδή η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες («ξέπλυμα χρήματος») δεν γνωρίζει σύνορα, έχει καθοριστική σημασία η ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ. Σε επίπεδο ΕΕ, η συνεργασία αυτή ρυθμίζεται με απόφαση που το Συμβούλιο εξέδωσε τον Οκτώβριο του 2001²³. Η Επιτροπή στηρίζει οικονομικά την εν λόγω συνεργασία μέσω του FIU NET, σκοπός του οποίου είναι η συγκρότηση αυτοματοποιημένης πλατφόρμας επικοινωνίας.

Σε απόφαση-πλαίσιο που εξεδόθη τον Ιούλιο του 2003 καθορίζονται οι αρχές που διέπουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων. Σχέδιο απόφασης-πλαισίου σχετικά με την εναρμόνιση των μέτρων δήμευσης²⁴ ορίζει ότι εάν ένα άτομο καταδικασθεί για αξιόποινή πράξη που εμπίπτει στην έννοια του οργανωμένου εγκλήματος, επιτρέπεται να διαταχθεί από δικαστήριο η δήμευση περιουσιακών στοιχείων ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά δεν είναι προϊόν του αδικήματος για το οποίο έχει καταδικασθεί το εν λόγω άτομο. Το υπόψη σχέδιο απόφασης-πλαισίου εξακολουθεί να υπόκειται σε κοινοβουλευτικές επιφυλάξεις, μολονότι τον Δεκέμβριο του 2002 εξεφράσθη συμφωνία επί της γενικής προσέγγισης στην οποία στηρίζεται. Ένα τρίτο σχέδιο απόφασης-πλαισίου προβλέπει τα σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δήμευσης μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών²⁵. Το υπόψη σχέδιο απόφασης-πλαισίου εξακολουθεί να υπόκειται σε σειρά κοινοβουλευτικών επιφυλάξεων κρατών μελών, μολονότι τον Ιούνιο του 2004 εξεφράσθη συμφωνία επί της γενικής προσέγγισης στην οποία στηρίζεται.

Σε επίπεδο ΕΕ

²⁰ Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (2001/413/ΔΕΥ), ΕΕ L 149 της 02.06.2001, σ.1.

²¹ Απόφαση-πλαίσιο για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος. 2001/500/ΔΕΥ, ΕΕ L 182 της 05.07.2001.

²² Έκθεση της Επιτροπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2001, COM (2004) 230 Τελικό της 5ης Απριλίου 2004.

²³ Απόφαση του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών. 2000/642/ΔΕΥ.

²⁴ Σχέδιο απόφασης-πλαισίου για τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων εγκλήματος, ΕΕ C 184 της 2.8.2002.

²⁵ Σχέδιο απόφασης-πλαισίου σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δήμευσης, ΕΕ C 184 της 02.08.2002, σ. 3-5.

Η συνεργασία και οι ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με έρευνες και ποινικές διώξεις πρέπει να ενισχυθούν. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε η Ευρωπόλ, η οποία έχει ως μέλημα να διευκολύνει το έργο των υπηρεσιών που ασχολούνται με την επιβολή του νόμου οσάκις διενεργούν έρευνες σε δύο ή περισσότερες χώρες της ΕΕ. Εντούτοις, ένα πρόβλημα καίριας σημασίας είναι η απροθυμία των κρατών μελών να διαβιβάζουν στοιχεία και απόρρητες πληροφορίες στην Ευρωπόλ, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ικανότητα της Ευρωπόλ να παρέχει την αναγκαία προστιθέμενη αξία στον τομέα των ποινικών αναλύσεων σε επίπεδο ΕΕ. Το 2002 συγκροτήθηκε η Eurojust με σκοπό τη βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών που διεξάγουν έρευνες και ασκούν ποινικές διώξεις για σοβαρές αξιόποινες πράξεις που αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Η Eurojust και η Ευρωπόλ έχουν αναπτύξει μεταξύ τους στενές σχέσεις συνεργασίας και τον Ιούνιο του 2004 υπέγραψαν συμφωνία συνεργασίας.

Έχει καίρια σημασία η συνεργασία σε επίπεδο εποπτικών αρχών και αρχών επιβολής του νόμου. Η διερεύνηση και η επιτυχής δίωξη αθέμιτων εταιρικών πρακτικών προϋποθέτουν ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και εμπειρογνωμοσύνης. Επιβάλλεται να προαχθεί η συνεργασία μεταξύ ρυθμιστικών οργάνων και υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Μια πιθανή μέθοδος για τον σκοπό αυτό θα ήταν ενδεχομένως η σύναψη μνημονίων συμφωνίας για την ανάπτυξη συνεργασίας στον τομέα της πάταξης του οικονομικού εγκλήματος. Η Επιτροπή θα διερευνήσει περαιτέρω τη δυνατότητα αυτή.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να φανεί χρήσιμη η συνεργασία για την ανταλλαγή πληροφοριών που αναφέρονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς και άλλες τραπεζικές εργασίες. Το πρωτόκολλο της σύμβασης σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων²⁶ ορίζει ότι οι αρχές των κρατών μελών παρέχουν λεπτομερή στοιχεία για τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις τραπεζικές εργασίες συγκεκριμένων ατόμων και προβλέπει επίσης την ευχέρεια παρακολούθησης τέτοιου είδους συναλλαγών. Το πρωτόκολλο δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ. Παρόλα αυτά, η Επιτροπή έχει εισηγηθεί την αντικατάσταση του πρωτοκόλλου από το «ευρωπαϊκό ένταλμα συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων»²⁷ προκειμένου για τις αιτήσεις παροχής στοιχείων σχετικά με την ύπαρξη τραπεζικών λογαριασμών (οσάκις είναι διαθέσιμα δεδομένα) και σχετικά με παλαιότερες τραπεζικές συναλλαγές που αφορούν τέτοιους λογαριασμούς. Σε μεταγενέστερο στάδιο, προβλέπεται να θεσπισθούν περαιτέρω πράξεις περί αμοιβαίας αναγνώρισης και, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, θα ληφθεί μέριμνα για τις εναπομένουσες διατάξεις του πρωτοκόλλου, π.χ. για το θέμα της παρακολούθησης των τραπεζικών συναλλαγών.

Η συνεργασία μεταξύ, αφενός, του χρηματοπιστωτικού και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων και, αφετέρου, των αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου σε επίπεδο ΕΕ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της πρόληψης και ανίχνευσης αξιόποινων πράξεων εταιρειών. Από τη μια πλευρά, εκτιμάται ότι σημαντικός αριθμός αξιόποινων πράξεων που συνιστούν αθέμιτες επιχειρηματικές πρακτικές δεν γνωστοποιούνται. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η αντίληψη ότι πολλές αναφορές σχετικά με ύποπτες συναλλαγές γίνονται μεν αλλά δεν οδηγούν στην ανάληψη δράσης. Η Επιτροπή προτίθεται να προαγάγει τη συνεργασία μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα

²⁶

Θεσπίστηκε με την πράξη του Συμβουλίου ΕΕ C 326 της 21.11.2001, σ. 1.

²⁷

COM(2003)688.

μέσω του «Φόρουμ της ΕΕ για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος», με την ενθάρρυνση της ενίσχυσης του ερευνητικού έργου και με την επεξεργασία κοινοτικού προγράμματος δράσης για την εταιρική σχέση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Οι χρηματοοικονομικές έρευνες επιτελούν καίρια λειτουργία για την καταπολέμηση των αθέμιτων εταιρικών πρακτικών. Η Επιτροπή πρόκειται μεσοπρόθεσμα να καταρτίσει κοινοτικό πρόγραμμα για την προώθηση των χρηματοοικονομικών ερευνών. Τόσο στο σκάνδαλο της Enron όσο και στο σκάνδαλο της Parmalat, η εκ προθέσεως καταστροφή εγγράφων φαίνεται να δημιούργησε σοβαρά εμπόδια για τους λειτουργούς που είχαν αναλάβει τη χρηματοοικονομική διερεύνηση των υποθέσεων. Τέτοιου είδους ενέργειες είναι σκόπιμο να επισύρουν αυστηρή ελάχιστη τιμωρία με ισχύ στο σύνολο της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα μελετήσει τη σκοπιμότητα επεξεργασίας κατάλληλου θεσμικού μέσου μεσοπρόθεσμα.

Η ανιχνευσιμότητα των χρηματοοικονομικών ροών έχει πρωταρχική σημασία για την πρόληψη των αθέμιτων εταιρικών πρακτικών. Δεν προβλέπεται συστηματική ανιχνευσιμότητα για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Για τη ρύθμιση του θέματος αυτού, θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να εξετασθεί κατά πόσον είναι σκόπιμη η καταγραφή και αποθήκευση στοιχείων για ηλεκτρονικές πληρωμές, ακόμη δε και γι' αυτές που πραγματοποιούνται μέσω ανοικτών δικτύων. Ήδη βρίσκεται υπό συγκρότηση το σύστημα CTose²⁸ στο πλαίσιο της λειτουργίας του ιδρύματος CTose. Θα καθιστά δυνατή τη συγκέντρωση ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν βασίμως στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον ποινικού δικαστηρίου.

Είναι ελάχιστα τα αξιόπιστα ποσοτικά δεδομένα για τον βαθμό στον οποίο το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι δραστηριότητες που αφορούν «ηλεκτρονικά μετρητά» ή άλλες χρηματοοικονομικές συναλλαγές μέσω του Διαδικτύου χρησιμοποιούνται για αξιόποινες δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, σχεδιάζεται ήδη πρόγραμμα για τον εντοπισμό και την ποσοτική αποτίμηση των δραστηριοτήτων και των τάσεων του χρηματοοικονομικού εγκλήματος, όπου το Διαδίκτυο χρησιμεύει ως υποδομή για την πραγματοποίηση πληρωμών. Μεταξύ άλλων, θα αναζητηθούν εν προκειμένω δυνατικές λύσεις για την αύξηση της ανιχνευσιμότητας.

Προς το παρόν, οι συνέπειες της έκπτωσης από δικαιώματα περιορίζονται στο έδαφος του κράτους μέλους που διέταξε την έκπτωση. Ορισμένες περιπτώσεις έκπτωσης από δικαιώματα είναι σκόπιμο να αναγνωρίζονται και να υπόκεινται σε υποχρεωτική εφαρμογή στο σύνολο της ΕΕ. Το 2004, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με ποινικές καταδίκες και εκπτώσεις από δικαιώματα. Η ύπαρξη αποτελεσματικού μηχανισμού για τη διαβίβαση των σχετικών στοιχείων είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των εκπτώσεων από δικαιώματα στο σύνολο της ΕΕ²⁹.

Με βάση εμπειρισταωμένη ανάλυση του θέματος της εταιρικής ευθύνης, η τυχόν πολιτική της ΕΕ για το συγκεκριμένο θέμα θα μπορούσε, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να προβλέπει πρόστιμα και άλλες κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την υφιστάμενη νομοθεσία. Κοινή

²⁸ Cyber Tools On-line Search for Evidence.

²⁹ Βλ. επίσης COM(2004)221.

προϋπόθεση για τις κυρώσεις αυτές θα είναι ότι αυτές πρέπει να είναι ουσιαστικές και αποτρεπτικές και να ανταποκρίνονται στην αρχή της αναλογικότητας.

Στις 28 Μαΐου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τη σφαιρική πολιτική της ΕΕ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας³⁰. Η Επιτροπή καταβάλλει ενεργό προσπάθεια προκειμένου να δοθεί συνέχεια στην εν λόγω ανακοίνωση, καλώντας μετ' επιτάσεως τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

Η συγκρότηση εξειδικευμένων εθνικών φορέων από τα κράτη μέλη θα συνέτεινε στον αποτελεσματικό εντοπισμό, δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από ζέπλυμα χρήματος. Η λειτουργία άτυπου δικτύου συνεργασίας μεταξύ των φορέων αυτών θα ενίσχυε έτι περαιτέρω την αποτελεσματικότητά τους. Πιο μακροπρόθεσμα, η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον παρίσταται ανάγκη για ένα πρόσθετο θεσμικό μέσο για τον επιμερισμό περιουσιακών στοιχείων και την επιστροφή δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από παράνομη δραστηριότητα.

Περαιτέρω πρωτοβουλίες είναι η κύρωση του 2ου πρωτοκόλλου της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων³¹ και η πρόταση περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, η οποία αποβλέπει στην ενίσχυση της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και της ανταλλαγής πληροφοριών με σκοπό την καταπολέμηση της απάτης σε βάρος της ΕΚ και της συναφούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομη δραστηριότητα.

5. Συμπέρασμα

Μολονότι πολλές από τις τρέχουσες πολιτικές της ΕΕ ρυθμίζουν ευρύ φάσμα από τα εντοπισθέντα ζητήματα, είναι πλέον απαραίτητο να επισπευσθεί η εφαρμογή και η επιβολή της τήρησης των σχετικών ρυθμίσεων. Ωστόσο, όπως προκύπτει από το παρόν έγγραφο, χρειάζονται νέες στρατηγικές πρωτοβουλίες στους τομείς της φορολογίας και του τρίτου πυλώνα, προκειμένου να περιορισθούν τα περιθώρια άσκησης αθέμιτων εταιρικών και χρηματοοικονομικών πρακτικών.

³⁰ COM (2003) 317 τελικό.

³¹ Πρωτόκολλο της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 313 της 23.10.1996, σελ. 1) – Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Annex 1: International level

Below is set out some international initiatives that will contribute to reinforcing the lines of defence.

1st line of defence - International level

Accounting standards are crucial to the first line of defence. Therefore the accounting standard setting process itself must be as transparent as possible. The Commission has engaged in a reform process to make the International Accounting Standards Board (IASB) improve its working methods. The reform should be carried through by 2005.

2nd and 3rd line of defence - International level

Both the EU and the OECD achieved significant progress in tackling harmful tax practices based inter alia on non-transparency. Part of the OECD work is oriented towards so-called tax havens, and more than 30 offshore financial centres committed to the OECD principles of transparency and exchange of information in tax matters. An OECD Model Agreement on Exchange of Information on tax matters was jointly elaborated by OECD countries and cooperative tax havens. Its implementation is subject to OECD members and cooperative tax havens together setting those standards of transparency to be applied to access relevant information, detail the type of information to be made available, the persons concerned and how to record the accounts.

Although, subject to their EU commitments, EU Member States are free to define their position on direct tax matters within the OECD, the Commission considers it desirable that they have a more coordinated approach in setting standards to be applied in offshore financial centres, to ensure that such standards adequately facilitate information exchange with the EU.

The implementation of the cooperative tax havens' commitments, and of transparency rules, relies on bilateral exchange of information agreements with individual OECD member countries. The Commission recommends EU Member States to rapidly conclude such agreements to better promote transparency towards offshore financial centres.

The EU has strong relationships with some offshore centres that lack transparency, in which Parmalat had subsidiaries, and that were scrutinized by international initiatives promoting transparency. These EU relationships could be used to promote the principles of transparency and exchange of information, in line with the guiding principle the Commission adopted in 2001 that *“better consistency should be sought in defining EU policies towards cooperative and non cooperative tax havens.”* The time has now come for concrete actions to ensure that our partners are transparent.

First, the EU partners should support transparency and exchange of information in the financial and tax fields in their relations with the EU. The Commission intends to discuss this in its policy dialogue with third countries and dependent territories, as well as possibly when negotiating or updating an association agreement, with a view to identifying possible ways forward. This could be applied to ongoing negotiations such as the economic partnership agreements with the African, Caribbean and Pacific or other countries. In addition to this, in order to achieve our objectives, the EU should be prepared to assist

partner countries to put in place regional rules on these issues. It should however not be considered as a scoreboard aimed at setting up a basis for conditionality or selectivity, but as a tool for practical improvements in standards.

Second, positive actions could help cooperative partners to overcome difficulties of regulatory, technical or economic nature when introducing more transparency, in the form of reinforced technical assistance, where the EU as a whole has a considerable experience, or through some form of economic support for a limited period of time. Several instruments are available, e.g. the Cotonou agreement. The annual and mid-term reviews of Country Strategy Papers could also provide for appropriate actions. The Commission will monitor the efficiency and the progress made by offshore financial centres towards more transparency.

Financial market supervisors cooperate internationally Securities supervisors within the International Organization of Securities Commissions (IOSCO). Banking supervisors within the Basel Committee; Insurance supervisors cooperate within the International Association for Insurance Supervisors (IAIS). Pension regulators also have an international network. The Basel Committee, IOSCO and IAIS have established a Joint Forum to examine supervisory issues of common interest. The Joint Forum is currently analysing Credit Risk Transfer and it has recently published a report on enhanced disclosure.

Within IOSCO the following aspects are subject to scrutiny: corporate governance and the role of independent directors; auditor oversight and the effectiveness of audit standards; regulatory oversight; use of complex corporate structures (e.g. special purpose vehicles and complex shareholding structures); role of market intermediaries and market “gatekeepers,” such as investment banks and broker-dealers; role of private-sector information analysts (e.g. securities analysts and credit rating agencies); and offshore financial centres. In IAIS a discussion is how the US accreditation system can inspire an international accreditation system for supervisors supervising reinsurance companies.

As in the field of accounting, the Commission considers it important that global standards are used in auditing. The Commission has proposed in the 8th Company Law Directive that all statutory audits prescribed by Community law should be carried out in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Adoption by the Community of ISAs will be subject to strict conditions, such as the respect of proper due process. A final decision on whether and to what extent to endorse ISAs will depend largely on satisfactory governance arrangements relating to the operation of the International Auditing and Assurance Standards Board. This will help to secure the recognition of EU audited financial statements also in third country jurisdictions. It is also a logical consequence of the introduction of International Accounting Standards in the EU. The objective is that ISAs are applied worldwide.

4th line of defence - International level

The UN Convention against Corruption will be signed by the Commission on behalf of the EC, upon receipt of the necessary authorisation by the Council. The majority of Member States and acceding countries signed the UN Convention in December 2003.

Council of Europe:

<i>Council of Europe Conventions on corruption</i>	<i>Signature</i>		<i>Ratification</i>		<i>Entry into force</i>	
	<i>EU 15</i>	<i>New Members</i>	<i>EU 15</i>	<i>New Members</i>	<i>EU 15</i>	<i>New Members</i>
<i>Criminal Law Convention</i>	All MS except ES	All	B, DK, FI, IE, NL, PT, UK	All	DK, FI, IE, NL, PT, UK B	All
<i>Civil Law Convention</i>	All MS except ES, NL, PT	All	FI, EL only	All except LV and CY	FI, EL	All except LV and CY

The Council of Europe has established a monitoring mechanism (GRECO) in respect of the implementation of these Conventions. All Member States (except Italy and Austria) are members of GRECO.

A new Protocol to the Council of Europe Convention on Money Laundering is currently negotiated. Issues considered include preventive duties of control for money laundering purposes, terrorist financing and international cooperation in criminal matters that touch both on first and third pillar competencies.

Moreover, it is important to mention the anti-fraud agreement with Switzerland, which following a subsequent Council Decision will have to be adopted by the Community and the Member States.

Annex 2: Overview of initiatives to reinforce the four lines of defence

1ST LINE OF DEFENCE – INTERNAL CONTROL IN THE COMPANY			
	Short term – Actions completed before end 2004	Medium Term – December 2005	Long term
EU-action	<p>Revision of accounting directives (transparency in/of groups structure and activities, including any use of special purpose vehicles; clarify responsibility of directors for the financial statements and key non-financial information; and listed companies to publish annual corporate governance statement) (Lead: MARKET)*</p> <p>Recommendation on the role of (independent) non-executive or supervisory directors (Lead: MARKET)*</p> <p>Recommendation on directors remuneration (Lead: MARKET)*</p> <p>Set up Corporate Governance Forum (Lead: MARKET)*</p> <p>Follow the work of the IASB and endorse international accounting standards as appropriate (Lead: MARKET)*</p> <p>Initiate study on beneficial ownership (Lead: MARKET)</p>	<p>Final adoption of accounting directives by Council and EP – December 2005 (Lead: MARKET)*</p> <p>Final adoption of implementing measures for the transparency directive – 2005 (Lead: MARKET)**</p> <p>Proposal on facilitating the exercise of shareholders rights cross border voting – 2005 (Lead: MARKET)*</p> <p>Follow the work of the IASB and endorse international accounting standards as appropriate (Lead: MARKET)*</p> <p>Report on beneficial ownership – including recommendations for actions – December 2005 (Lead: MARKET)</p>	<p>Proposals on key aspects of directors' liability (disqualification of directors and wrongful trading) – 2006 (Lead: MARKET)*</p> <p>Follow the work of the IASB and endorse international accounting standards as appropriate (Lead: MARKET)*</p>
International level		<p>EFRAG and IASB reformed – June 2005(Lead: MARKET)</p>	<p>Worldwide application IAS standards (Lead: MARKET)*</p>

* Initiatives that were announced in the Action Plan on Company Law and Corporate Governance. The initiative regarding disqualification of directors and wrongful trading has been moved forward to 2006

** Initiative that is part of the Financial Services Action Plan

2ND LINE OF DEFENCE – INDEPENDENT THIRD PARTIES

	Short term – Actions completed end 2004	Medium Term – December 2005	Long term
EU-level	<p>Directive on statutory Auditing (revised 8th company law directive) (Lead: MARKET)*</p> <p>Third Anti Money Laundering Directive (Lead: MARKET)**</p> <p>Regulation to implement FATF Special Recommendation on Terrorist Financing (Lead: MARKET)****</p> <p>Report on Financial Analysts (Lead: MARKET)**</p> <p>Official position on rating agencies (Lead: MARKET)**</p>	<p>Final adoption of directive on statutory auditing by Council and EP– June 2005 (Lead: MARKET)</p> <p>Third Anti Money Laundering - Final adoption by Council and EP – first half of 2005 - (Lead: MARKET)**</p> <p>Poss. follow up on financial analysts – June 2005 (Lead: MARKET)***</p> <p>Poss. follow up on rating agencies – June 2005 (Lead: MARKET)**</p> <p>Implementing measures for Directive for Markets in Financial Instruments – Conflict of Interest - June 2005 (Lead: MARKET)**</p> <p>Adoption of the proposal on customs cooperation – December 2005 (Lead: TAXUD)</p>	<p>Implementing measures for Directive for Markets in Financial Instruments – December 2006 (Lead: MARKET)**</p>
International level	<p>Regulatory cooperation on Audit standards (Lead: MARKET)*</p>	<p>Influence ISAs - providing conditions are met ISAs will be endorsed – June 2005 (Lead: MARKET)*</p>	<p>Worldwide application of ISAs (Lead: MARKET)*</p>

* Initiatives that were announced in the Action Plan on Company Law and Corporate Governance.

** Initiative that is part of the Financial Services Action Plan

*** Follows from the meeting in the ECOFIN-Council in Oviedo in April 2002. MEP Kataforis has also in a report by the European Parliament raised the issue of Credit Rating Agencies

**** Originally part of the planned new legal framework for payments but separated out.

3RD LINE OF DEFENCE – SUPERVISION AND OVERSIGHT

	Short term – Actions completed before end 2004	Medium Term – December 2005	Long term
EU-level	<p>Initiate study on consequences for retail investors and transparency in the bond market. (Lead: MARKT)</p> <p>Schedule Fiscalis seminars promoting best practices to deal with complex corporate structures(Lead: TAXUD)</p>	<p>Report on implications for retail investors – recommendations for action – December 2005 (Lead: MARKT)</p> <p>Examine with MS relevant information to be passed on to tax authorities (Lead: TAXUD)</p> <p>Working party to develop concrete proposals targeted at tax fraud and tax avoidance cases involving complex non-transparent structures (Lead: TAXUD)</p> <p>Consider developing common definitions of tax fraud and avoidance (Lead: TAXUD)</p> <p>Propose revision of the Mutual Assistance directive – December 2005 (Lead: TAXUD)</p> <p>Propose/consider improvements on access to bank information for tax purposes – December 2005 (Lead: TAXUD)</p>	<p>Explore extension and improvement of automatic exchange of information by use of new technology – 2006 (Lead: TAXUD)</p> <p>Examine with Member States the possibility of a company identification number for direct tax purposes (Lead: TAXUD)</p>
International level	<p>IOSCO task force on Parmalat (Lead: MARKT)</p> <p>Joint Forum Report on Enhanced Disclosure (Lead: MARKT)</p> <p>Further good governance on supervisory issues relating to tax, financial services etc. Ensure that EU partners support transparency and exchange of information principles in the financial and tax fields. Positive actions towards our most cooperative partners. (Lead: TAXUD)</p> <p>Recommend Member States to conclude exchange of information agreements with offshore financial centres. (Lead: TAXUD)</p>	<p>Joint Forum Report on Credit Risk Transfer – December 2005 (Lead: MARKT)</p> <p>Coordination between MS and the Commission on line to pursue in the OECD group on accounts (Lead: TAXUD)</p>	

- * Initiatives that were announced in the Action Plan on Company Law and Corporate Governance.
- ** Initiative that is part of the Financial Services Action Plan
- *** Follows from the meeting in the ECOFIN-Council in Oviedo in April 2002.
- **** Originally part of the planned new legal framework for payments but separated out.

4TH LINE OF DEFENCE – LAW ENFORCEMENT

	Short term – Actions completed before end 2004	Medium Term – December 2005	Long term
EU-level	<p>Framework Decision on confiscation of crime-related proceeds, instrumentalities and property (lead JAI)</p> <p>Framework Decision on the execution in the EU of confiscation orders (lead JAI)</p> <p>Communication on EU Disqualifications – could address an information exchange mechanism to ensure that disqualified professional persons including company directors, cannot re-enter that profession in another MS. (lead JAI)</p> <p>Commission Proposal on mutual administrative assistance on the protection of the Community's financial interests against fraud and any other illegal activities which has been adopted by the Commission on 20 July ((COM2004)509). (Lead: OLAF)</p>	<p>Improved cooperation among FIUs via FIU-NET – December 2005 (lead JAI)</p> <p>MoU – FIU and supervisors – December 2005 (Lead: JAI)</p> <p>Improved cooperation FIU's and other law enforcement authorities – December 2005 (Lead: JAI)</p> <p>Program on investigative techniques – December 2005 (Lead: JAI)</p> <p>Instrument on obstruction of justice to include such things as wilful destruction of documents to destroy financial paper trail. December 2005 (Lead: JAI)</p> <p>Develop enhanced co-operation between private and public sector stakeholders with a common interest to combat/reduce organised crime (EU Action Plan on Public Private Partnerships). (lead JAI)</p> <p>Traceability of on-line financial flows – Launch of Research Project re money laundering and other financial crime vulnerabilities of the Internet as payment infrastructure. (lead JAI)</p> <p>Promote establishment of national bodies specialised in identification, seizing, freezing and confiscation of criminal assets. Promote co-operation among such bodies including establishment of network of “asset recovery bodies”. (lead JAI)</p> <p>Ratification of the 2nd protocol of the PFI Convention (Lead: OLAF)</p> <p>Follow up to anti-fraud agreement with Switzerland by Council Decision on signature and conclusion of this agreement. Subsequent implementation the Community and Member States. (Lead: OLAF)</p>	<p>Instrument on asset sharing and restitution of confiscated proceeds (lead JAI)</p> <p>Corporate liability – develop EU policy on administrative, civil and criminal corporate liability. (lead JAI)</p>
International level			